

Beslut 2000/08

Fråga om klagorätt i tillsynsärende.

Meddelat 18/9-2000

58 kap. 1 § kyrkoordningen

A:s far begravdes den 4 januari 2000. Begravningsgudstjänsten förrättades av prosten B. A och hennes syskon blev oerhört besvikna på B:s agerande vid begravningsgudstjänsten. Den 10 januari 2000 skrev de ett brev till honom och begärde en skriftlig förklaring till varför han förolämpat dem och deras far och berövat dem en fin sista minnesstund. Av brevet framgår bl.a. att A och hennes syskon anser att B höll en domedagspredikan vid begravningsakten där endast en sida av faderns liv belystes och att de hade förväntat sig ett fint sista farväl men att det i stället blev till en mardröm.

I en skrivelse som kom in till domkapitlet den 25 januari 2000 begärde A att få belyst om en präst får agera på det sätt som B hade gjort och därmed späda på sorgen ytterligare för de anhöriga.

B besvarade brevet från A med syskon den 29 januari. I svaret framhöll B bl.a. att han i griftetalet, som församlingspräst och själasörjare för fadern, försökte teckna en bild av faderns andliga utveckling, som han ansåg positiv och uppmuntrande. Enligt B var A:s far mycket negativt inställd till kyrka och präster när han flyttade till orten. Emellertid ändrade sig allt detta och han blev en mycket trägen deltagare vid gudstjänsterna. Varje månad fick han nattvarden och det märktes tydligt att det för honom var en högtid.

I ett yttrande, som kom in till domkapitlet den 1 mars 2000, betonade B att han talade personligt och uppbyggligt vid begravningen så som han brukar göra. Vidare framgår av yttrandet att B kunde säga mycket positivt om A:s fars sista tid och att de anhöriga kan ha blivit överraskade av den andliga och uppbyggliga vinklingen i griftetalet, eftersom de inte bor på orten och inte kände till faderns andliga sida som han gjorde.

Domkapitlet beslutade i protokoll den 13 april 2000, 75 §, att, med stöd av 57 kap. 1 § kyrkoordningen, uttala att med hänsyn till B:s uppgift att han i griftetalet försökte teckna en bild av A:s fars andliga utveckling, som av honom bedömdes som positiv och uppmuntrande, samt vad han även i övrigt anfört i sitt brev till A och hennes syskon och i sitt yttrande till domkapitlet, skrivelsen från A m.fl. inte föranleder någon åtgärd.

Som skäl för beslutet anförde domkapitlet följande. I begravningsgudstjänsten tar församlingen och de sörjande avsked och överlämnar den som dött åt Guds barmhärtighet. Vid begravningen kommer såväl sorgen och dödens allvar som hoppet och uppståndelsens ljus till uttryck. Det blir samtidigt en påminnelse för de närvarande att själva besinna sig inför livets frågor och dödens allvar". Dessa rader står att läsa i inledningstexten till kapitlet om begravning i kyrkoordningen. Av Kyrkohandboken framgår att "mycket av begravningen hör själavården och det pastorala till och måste därför präglas av en betydande frihet". – B har i sitt brev till A framhållit att han i griftetalet, som hennes fars församlingspräst och själasörjare, försökt teckna en bild av dennes andliga utveckling eftersom den var så positiv och uppmuntrande. Det är beklagligt att de anhöriga uppfattat begravningen på ett helt annat sätt än vad B avsett.

A överklagade domkapitlets beslut och yrkade att B skulle tilldelas en varning. A anförde att B i sitt tal kränkt en skötsam, ärlig och väl ansedd människas integritet och att han beskrivit hennes far som en syndare och en som överhuvudtaget aldrig rättade sig efter någon men som till slut, när han blev gammal, nödgades sträcka ut sina händer. Hon framhåller också att det hela avslutades med att B gav honom syndernas förlåtelse.

Domkapitlet begärde att överklagandet skulle avvisas och anförde att det överklagade beslutet var fattat med stöd av kyrkoordningens bestämmelser om tillsyn enligt 57 kap. 1 § 4, nämligen en granskning av hur präster och diakoner utövar sina uppdrag och efterlever sina vigningslöften. Enligt domkapitlet kunde ett beslut fattat med stöd av denna bestämmelse inte överklagas, varför överklagandet på denna grund borde avvisas. Vidare menade domkapitlet att A skulle betraktas som

anmälare och att hon därför inte hade rätt att överklaga beslutet. Överklagandet borde enligt domkapitlet avvisas även på denna grund.

A vidhöll att B borde tilldelas en varning för att han fördärvat vad hon och hennes syskon försökt göra till en vacker högtid och för att ha förorsakat extra stor sorg och lidande för henne och hennes syskon.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Robert Schött, Tor Frylmark, Madeleine Emmervall och Martin Olsson) anförde i beslut den 18 september 2000:

Enligt 58 kap. 1 § kyrkoordningen kan ett beslut överklagas endast om det av någon bestämmelse i kyrkoordningen framgår att beslutet får överklagas. Domkapitlets beslut är inte ett sådant beslut som kan överklagas enligt kyrkoordningen. Överklagandenämnden kan således inte ta upp A:s överklagande till prövning. Överklagandet skall därför avvisas.

Överklagandenämndens beslut: Överklagandenämnden avvisar överklagandet.

— — —

Sökord: Tillsyn. Klagorätt. Avvisning.

Föredraget 2000-09-13, föredragande Lars Bjurstam, **ärendenummer** ÖN15-2000

Beslut 8/00